

Guugeldamatu Eesti - päriselt väärtuslik

Austatud kuulajad!

Kirjanik ja semiootik Valdur Mikita on öelnud: “Üldiselt võttes on tänapäeval väärtuslik kõik see, mida ei saa guugeldada.” Leian, et aina arenevas tehisaruühiskonnas on äärmiselt oluline märgata ja väärtustada kõike, mida annab avastada ilma guugeldamata ja tehisaru kasutamata. Elades Eestis, võivad meile siinsed väärtused tunduda kohati iseenesestmõistetavad, kuid tegelikkuses on tarvis jõuda tõdemuseni, mida kodumaa meile pakub.

Eesti Vabariigi aastapäeva eel tärkab meis, eestlastes, eriline patriootlikkus, mida on sõnadesse raske panna. Tunnen, et kõige lihtsamini annab seda võrrelda emotsioonidega, mis tekivad nii Kalevi staadionil kui ka Laulukaare all laulu- ja tantsupidudel. Need tunded tekivad juba esimesest proovist ja kulmineeruvad pidude lõppakordidega. Pea iga eestlane on kogenud ühtekuuluvust, olenemata, kas tegu on tantsija, koorilaulja, pillimehe või publikuga. Minu jaoks on sealsed väärtused äärmiselt olulise kaaluga nii Eesti ajaloos kui ka tulevikus, mida ei saa guugeldades ega juturobotiga vesteldes kogeda.

Eesti Vabariigi üheks ilusamaks väärtuseks on elada vabas riigis, kus kehtivad sõna-, mõtte-, ja usuvabadus. Nende vabadusteni oleme jõudnud peale pikka võitlust, mis on kujundanud meie esivanemaid ja seeläbi on pannud ka meid väärtustama vabadust erilise pühendumusega. Meil on täielik õigus olla uhked oma kultuuri ja keele üle, mis on ajaproovile vastu pidanud ja elujõulisena püsinud tänaseni. Järjest rohkem hinnatakse eesti kultuuri, väärtkirjandust ja muusikat, mida loovad Eesti autorid. Siinkohal toon välja helilooja Arvo Pärdi, kelle 90 juubelipidustused ja kontserdid toimusid ja toimuvad veel edasi üle terve maailma. Pärt kuulutati ka 2025. aasta maailma enim mängitud nüüdisheliloojaks, mis on meie väikese Eesti jaoks erakordselt südantsoojendav saavutus. Äärmiselt au sees on meie rahvakultuur, mida hoitakse põlvest põlve. Võime ju tehisaru käest uurida või guugeldada meie rahvapärandi kohta, kuid saadud tulemus ei küündi kunagi esivanemate tarkuseni. Näiteks kirjeldab AI “Rehepapi” Ärnit kui tegelast nimega Ärn, kes on Imbi isa, kuid tegelikult on tegemist krutskeid täis vanapaariga ehk siis Imbi ja Ärniga.

Eesti Vabariigis elamine ei võrdu näiteks Saksamaal või Hispaanias elamisega. Igaüks saab küll guugeldada, millised on siinsed tähtsamad pidupäevad või traditsioonid, kuid Eesti riigis elamise tunne on väärtus, mida tajub ainult kogedes. Meil on unikaalsed loodusvaated, eriilmelised sood/rabad, ühtehoidvad inimesed ning Eestimaal pole ükski linn ega küla liiga

kaugel. See kõik kokku tekitab rahulolu ja teadliku tunde, me teame oma riiki ning oskame seda hinnata ja vastavalt panustada.

Eesti on väärtuslik ning neid väärtusi ei leia pelgalt guugeldades ega tehisaruga vesteldes, vaid neid tuleb päriselt märgata ja nende üle mõtiskleda. Ükski otsingumootor ega tehisintellekt ei suuda kirjeldada tundeid laulukaare alt, ei tea vabas riigis elamise väärtust, ei tea mis tunne on Eestis elada. Kõik need väärtused tulevad meie endi südametest ja Eesti Vabariigi aastapäeva eel on imeline võimalus neid ikka ja jälle meelde tuletada.

Palju õnne, Eesti!

Ron Rääli 12.H